"ఆదర్శ మిథునం"

శ్రీ చీమలపాటి
సూర్యనారాయణగారు

మా ఆవిడ కప్పుడప్పుడూ జ్వరము తీవ్రముగా వస్తున్నదని నన్ను పదే పదే పదిమార్లు చూడాలని గాఢనిద్దర్లో మధుర స్వప్నములలో తీవ్రతరముగా పలవరిస్తున్నదని ఎన్ని యుత్తరాలు వ్రాసినా పిల్లను జూచేందుకు నేను రాకపోవడం నాకు మర్యాదగ లేదని, ఆకారణంగా, మా శ్రీమతి మరింత బెంగపెట్టుకుంటుందని యీ తూరైనా తప్పకరాకపోతే, పిల్లస్థితి యింకాచెడి పూరుకుంటుందని మా మామగారు రాజమండ్రినుండి రోజుకో వుత్తరం గీసి పారేస్తున్నారు.

కాని, ఆఫీసు పర్కునుంచి నాకు తీరిక చిక్కకుండా ఉంది. అత్తారింటికెళ్ళి, భార్యను జూడాలన్న యుద్దేశము నాకుందో లేదో, ఆ పెరుమాళ్ళకు తెలియాలి! ఇచటి యాఫీసు పరిస్థితులను అవగాహనం జేసుకోక, నిష్ఠూరంగా మా మామగారు వ్రాస్తారు. ఇక నతని నేమనుకోవాలి? నేనేం చేయటం? నాకు తీరుబడియుండి, రాకుండా యున్నానని అతని యుత్ప్రేక్ష!

మా యాఫీసరు చండశాసనుడు; తుగ్లక్ వంశంలోని వాడు. ఆఫీసుకొక్క నిమేష మాలస్యంగా వెళ్ళినట్లయితే కలియబడి కొట్టినంత హంగామా జేస్తాడు. జీతం నష్టము మీద వెళదామా అంటే-దాని కొక్కడ వాడొప్పుకోడు సరిగదా, ఉద్యోగంలోనుంచి పూడపెరుకుతాడేమో అన్నభయం నన్ను మా అత్తవారింటికి వెళ్ళనీయకుండా జేస్తూంది.

ఎప్పటి కప్పుడే వెళ్లుదా మనుకుంటున్నాను. కానీ- తీరా ప్రయాణం తలపెట్టిన వేళకు డబ్బు చిక్కకుండా వుంది; డబ్బు చిక్కితే, ప్రయాణమునకేదో విఘాతం! ఈ రెండూ దైవకృపవల్ల సమకూడితే మాయాఫీసరు సెలవివ్వకుండా వున్నాడు.

మొన్న మా మామగారికి నాకష్టసుఖాలను, మాయాఫీసరు స్వభావమును, తెలియబరుస్తూ, యేదోవిధముగా వీలుకలుగజేసుకుని, తప్పకవస్తానని ఆలస్యమైనందుకు మన్నించమని ఓవుత్తరంవ్రాసి పోష్టుజేశాను.

తీరుబడిగా పర్కు లేకపోవటం చేత కుర్చీలో కూర్చుని మా మామ ఘాటుగా రాసిన యుత్తరాలను మధుర స్మృతిలో సింహావలోకనం జేస్తున్నాను. మా ఆవిడ జ్వరముతో బాధ పడుతూందని తెలియగానే నాలో యేదో బాధ బయలు దేరింది... యింతలో మా యాఫీసు ప్యూన్ "కోటాయ్" అక్కడికొచ్చి

"'దొరగారి' సెలవైంది అర్జంటుగా రావల్సిందని!" అన్నాడు.

"ఎందుకు, కోటాయ్?"

ముందుగా తెలుసుకోవటం మంచిదని ప్రశ్నించా. అందుకువాడుగ్రుడై రుద్రుడై భద్రుడై వీరభద్రుడై

"నాకేందెలుసునండి? నాతో చెబుతారా యేమిటి? నాకేమిటో తెల్సియేడ్చినట్లు మాటి మాటికీ అడుగుతూ వుంటారు, ఇకనుండి అటువంటిప్రశ్నలు నన్ను అడుగవద్దు ఇష్టముంటే రండి; లేకపోతే మానేయండి!"

కోపంగా అని, వెళ్లిపోయాడు. ఈ వెధవలు-వొకపూట భోజనం జేస్తున్నప్పుడే, ఇంత హంగామా జేస్తున్నారు; రెండుపూటలా తిండి తింటే-ఇఁక అడిగారా ... ? ...

వెనక్కు చేతులు గట్టుకుని వినయంగా, మా యాఫీసరెదుట నిలబడ్డాను. నేను మొన్నను తీరిక లేమిచేత, ప్రొహిబిషన్ యస్. ఐ. ని (Prohibition S. I.) బ్రతిమాలుకుని వ్రాయించిన 'జీతాలబిల్లు' ను చాలా జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తున్నాడు. పరిశీలనగా యతని ముఖమండలము నొకతూరి యవలోకించాను. అప్పటతని ముఖ భంగిమ నాశరీరములో వొణుకును జనింప జేసింది.

"ఏం, సూర్యనారాయణా, నిద్రబోతూ 'బిల్లు' ను రాశావా యేమిటి? (నేనప్పుడే అనుమానించాను. ఇతనిచేతెలాగైనా మాటలు తినక తప్పదని!) ... ఛీ-ఛీ-నీటుగా రాయమని నీకన్నిపర్యాయములు జెప్పేను? బుద్ధుండక్కర్లా? ... "

"చిత్తం!" అన్నాను నమ్రత యుట్టిపడేలా.

"ఏమిటి నీముఖం చిత్తం? యీ 'బిల్లు' నిండా ఈ ఇంకు ముద్దలేమిటి? (బిల్లుమీద యింకు పడి నట్లు నేజూడనేలేదు. S. I. బిల్లును తయారు చేయగానే యితనికి దాఖలు చేసేశాను; అతని ప్రతాపమే కాబోలు ఇదంతాను ... ఇతనితో యేదో యబద్ధపు సంజాయిషీ చెప్పకతప్పదు!)

"... ఇవెట్లా వచ్చాయ్? -" అని కోపంగా ప్రశ్నించాడు.

"నీటుగానే వ్రాశానుసార్ ... మన S. I. గారి చేయి సిరాబుడ్డికి తగిలింది, దానితో - అది 'బిల్లు' మీద ఒలికింది... నీటుగానే వ్రాసేనుసార్!" అన్నాను మెల్లిగా. అతను పుటలనుత్రిప్పుతూ -

"ఏమీ - అతనికి కళ్లు కాన్రాలేదా యేమిటి? ఛూ ... (మీధర్మాన వుమ్మేయలేదులేండి!) నా కెవళ్లు దొరికినా ఇటువంటి హాల్కు వర్కర్లే దొరుకుతూ వుంటారు, ప్రారబ్ధానికితోడు. District Prohibition Officer జూస్తే యేమంటాడు? నిండా చీవాట్లు పెడతాడు. వాడసలే నిండా మైరావణ్ణు! తప్పుదొరుకుతే చాలన్న. దులిపి దుప్పటీ చేతికిస్తాడు ... యిది యేందస్తూరయ్యా, యేంభాషయ్యా? అఁ? ... ఏమయ్యోయ్, సూర్యనారాయణా! నీయిష్టం వచ్చిన భాషల్తో ఇక్కడ ఆఫీసు వర్కు చేసేందుకు వీలులేదు తెలిసిందా?"

అన్నాడు, ఆ 'బిల్లు' ను మరోభాషలో వ్రాశాననుకుని. మౌనం దాల్చేయున్నాను. ఆసమయములో-మాట్లాడేనా అగ్గిమీద గుగ్గిలం వేసిన వాడనే గాకుండా, నేనదివరకు పెట్టిన లీవును గ్రాంటు చేయడు.

అసలు-నేనా బిల్లును వ్రాయనేలేదు; నా దస్తూరదికానేకాదు. మాS. I. గారిని బ్రతిమాలుకుని మొన్న రాత్రినాకు తీరిక లేమిచేత, వ్రాయించాను. మంచిశాస్త్రే జేశాడు. చీవాట్లు తినకఁదప్పదు. అనివార్యం! నేనీ 'బిల్లు' ను వ్రాయలేదని, అతనిచేత, కొన్ని కారణములచేత వ్రాయించానని మనవిజేస్తే-వుభయులకూ కష్టం. ఆ నెలజీతాలు ముట్టడం సున్న! అందుకు గప్‌చుప్‌గా ఊరుకున్నాను.

కాగా పోగా మా P. S. I. యీ 'జీతాలబిల్లు' నే భాషలో వ్రాశాడో నేను, మా యాఫీసరు పోల్చుకోలేకుండా వున్నాము. ఎందుకైనా మంచిదని, యీ బిల్లునే భాషలో వ్రాశానో తెల్పుకునేందుకు దీర్ఘాలోచనలో పడ్డ మా యాఫీసరుతో

"చిత్తం - 'యింగ్లీషే' - " అన్నా బెదిరిపోతు, నసుగుతు. ఆ బిల్లు - యింగ్లీషులోనే వ్రాయబడిందని, ముందుగా మాయాఫీసరుతో చెప్పకపోతే-దానినే అరవంలోనో, పైశాచిక భాషలోనో 'వ్రాశా' వనుకుంటాడు.

“హా...! [illegible] నాకు [illegible] లేదు; ఇకనుండి నీవు [illegible] చెప్పవలసి వస్తుంది.” అంటూ, [illegible] !

[illegible] “[illegible]” [illegible] ?

[illegible] ‘[illegible]’ [illegible] ఆఫీసులో [illegible] ! [illegible], [illegible]...

“[illegible] ! ..” అన్నాను, [illegible].

“[illegible] ... [illegible] ... [illegible] ..” అని, [illegible] “[illegible]” [illegible].

“[illegible] (Circular) [illegible] ... [illegible] ?” అని [illegible].

(సశేషము)

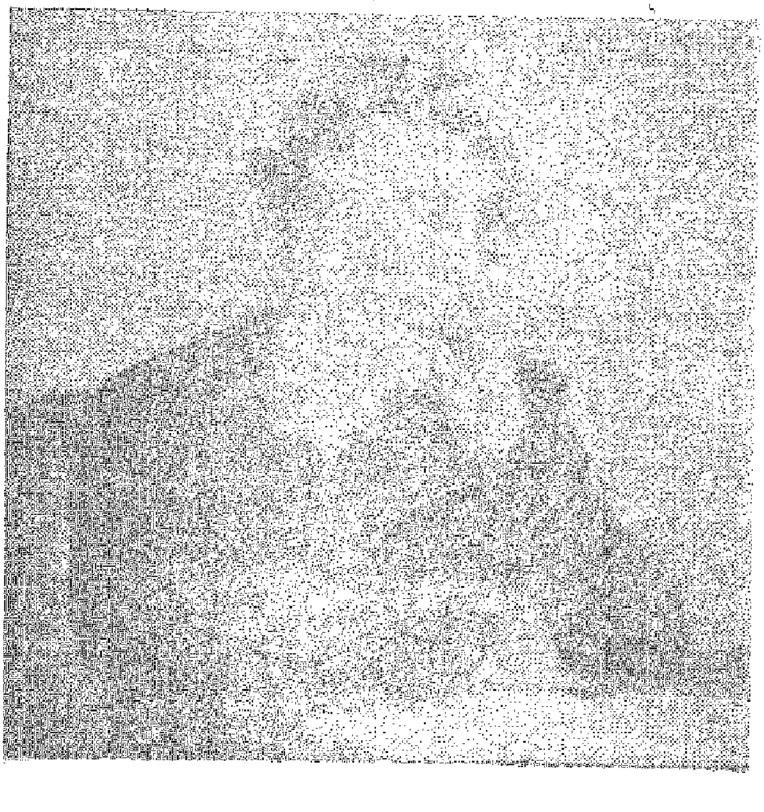

[illegible] 50 [illegible] 500 [illegible] 350 [illegible].

ఆ [illegible] స్త్రీ [illegible], [illegible].

ఆదర్శమిథునం

శ్రీ చీమలపాటి
సూర్యనారాయణరావుగారు

(ఫిబ్రవరి 1951 సంచిక తరువాయి)

ఒకమారతని ముఖంలోనికి సాభిప్రాయముగా జూచి, "నా సెలవు మాటేం జేసారు సార్?" అని ప్రశ్నించా.

"సరే - యెన్ని రోజులు సెలవు కావాలంటావ్? ఐదుదినములు సరిపోతుందా?"

"చిత్తం - నా ప్రయాణమునకే చాలదు సార్?" అన్నా: నమ్రత ఉట్టిపడేలా.

"ఏమీ, కొనుక్కుంటావా? యిక్కడున్న రాజమండ్రి వెళ్ళేందుకు, వచ్చేందుకూ, అయిదు రోజులు సరిపోవూ? నువ్వెక్కడో విచిత్రం మనిషల్లే ఉన్నావయ్యా?"

ఒక్కమారు వురిమాడు. అతని స్వరపేటికనుండి యావిర్భవించిన ధ్వనికి నిజంగా భయపడ్డాను ... నసుగుతూ నాకోర్కను చెబుతే ఫలితాన్ని పొందవచ్చునసే యనుకున్నాను. కానీ ఆఫీసర్లదగ్గర నసిగితే, వ్యవహారం మొదటికే చెడియూరుకుంటుందని, ఓ నా B. E. స్నేహితుడు చెప్పటంవలన ధాటిగా "చిత్తం ... సరిపడదు సార్ - రానూపోనూ, ప్రయాణము రెండు రోజులుపోగా, మిగిలేది తక్కువ దినములు కాబట్టి యెక్కువరోజు లిప్పించమని కోరుతున్నాను; వెళ్లేది అత్తారిల్లు. నేను మా పుట్టింటికి వెళితే, మీరిచ్చే ఐదుదినములు సరిపడును. ఆదరాబాదరాగా, వెళ్ళివచ్చేస్తే, పైగా విసుక్కుంటూరు: పిల్లంటే (నాభార్య!) నాకభిమానంలేదని, ప్రేమ అంతగన్నాలేదని, వాడిచెల్లి కిదేవిధంగా జ్వరమువస్తే వెంటనేవచ్చి వెళ్లిపోతాడా అని లేనిపోని నిష్ఠూర్యపు మాటలు పరోక్షంగా యనుకుంటారు. ఆ కారణంచేత యింకా ఎక్కువ సెలవు యిప్పించమని హృదయపూర్వకముగా ప్రాధేయపడుతున్నాను; అధమం పదిహేనురోజులైనా యుండకపోతే, బాగుండదు. అదీగాక - నాకు శరీరం వచ్చేందుకు మనస్కరించదుకూడా. అదీగాక తమకు 15 దినములవరకు కేంపునుండి రామని తెలవిస్తున్నారు. తమరాఫీసులో యుంటేనేగాని నాకు వర్కు ఉండదు; ఈ యాఫీసులో ప్రవేశించిన తరువాతిదే ప్రధమ పర్యాయం నేను సెలవు పెట్టడం అందుకు." అని - నసగసాగాను. నసుగుతే, యాఫీసర్లదగ్గర ప్రమాదమేనని నా స్నేహితుడు హితోపదేశంజేసినా, యిప్పుడు నాకు నసగడం - అనివార్యమైంది!

"పోనీ 15 రోజులైనా సరిపోతుందంటావా?" అని అన్నాడు.

"Oh! enough and to spare sir!" అన్నాను ఉత్సుకతతో ... అతను దేనినిగురించో దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నాడు ... అతని వాలకమునుబట్టిజూస్తే, 15 రోజులు కాదుగదా, అధమం అయిదు దినములైనా యివ్వనట్లు తోస్తూంది. నాకు చచ్చినంత యేడ్పువచ్చింది ... నావాలకమును కనిపెట్టిన మాయాఫీసరు,

"సరే, వెళ్లుబాబూ! యిక్కడ మాత్రం యేడవొద్దు (నేనుయేడ్వలేదనుకోండి!) ... నాకు చాలా భయము!" అంటూ - కుర్చీలోంచి లేచాడు!

ఏడుపుముఖం పెట్టడమే నాకు మంచిదైంది. అటువంటి యూహ నాకు జనించినందుకు నన్ను నేనే యభినందించుకున్నాను మనస్సులో.

మా పొరుగింటికే, మా యావిడ స్నేహితురాలు 'జగదాంబ' నివశిస్తూంది. ఆమెదొక విషాద జీవితం. ఆమె తన యిరువదిరెండు సంవత్సరముల వర్తమాన జీవితంలోనూ - 'ఆనందం' యేవిధంగా ఉంటుందో రుచిజూచి యెరుగదంటే మీరు తప్పక యాశ్చర్యపడతారు.

జగదాంబ మంచి పేరుప్రఖ్యాతులు గడించిన, సంపన్న గృహస్థునింటిలోనే జన్మించింది. అయితే యేమిటిలాభం? తన తోబుట్టువుల మల్లే నేటివరకు తన వర్తమాన జీవితకాలంలో 'ఆనందం' యొక్క సారాన్ని యాస్వాదించలేదు; పుట్టుకష్టజీవి!!

ఇవతల పుట్టింటి వారివల్లనైతేనేమి, అవతల మెట్టినింటవారివల్లనైతేనేమి, యెటువంటి సుఖాన్ని యానందమును యనుభవించలేదు. ఇది జగదాంబ జాతక ప్రభావమో లేక విరించిలిఖితమో, కర్మానుభవమో యేది నిర్ణయించేందుకూ సాధ్యపడకుండా వుందంటే, ఆ పిల్ల కష్టాలెటువంటివో, మీరే యొక్క మారు వూహించుకోండి!

పుట్టింటలో నున్నంతకాలం యెటువంటి కష్టాలనుభవించిందో మనం వేలుమడిచి చెప్పలేం ... వివాహం అయింది. తన మేనల్లునకు మొదటిభార్య చనిపోయిందన్న కారణంచేత, యెక్కువ కట్నాలు పోసి జగదాంబకు అనుకూలుడైన భర్తను వెతికి కళ్యాణం జేసేందుకు బద్ధకంపడి, తన మేనల్లునికిస్తే పిల్ల సుఖపడుతుందని, తన మేనల్లుడు మంచి తెలివైనవాడని, డబ్బున్నవ్యక్తని, జగదాంబను భైరవశాస్త్రికిచ్చి, తన చేతులతోనే నరకానికి జగదాంబకు తండ్రి దారి చూపించాడు.

నలభై సంవత్సరముల వయస్సులోనున్న భైరవశాస్త్రి యాదిలో జగదాంబ తండ్రిదగ్గరకుపోయి అతని కాళ్లమీదపడి 'మామయ్యా! - నాతొలిభార్య పోయిందన్న విషయం నీకు తెలిసిందే. ఆమె మరణానంతరం తిరిగి వివాహం జేసుకునేందుకు నాకు మనస్కరించలేదు. కానీ, యీ భూమ్మీద ఒక్క 'మగనలుసు'ను కని, విడిచిపుచ్చి తనదారి తాను జూచుకుంది. వాడి సంరక్షణ - పెంపకపు బాధ్యత అనివార్యముగా నామీదపడింది. నాకొడుకును పోషించటం, సంరక్షణ చేయటం; 'నిండుబండికి చేట బరువు గాద'న్నట్లు నాకుబరువు కాదు. నేను నిత్యము ఆఫీసుకు వెళ్లడం, అవసరంకలిగినపుడు భూముల మీదకుపోయి శిస్తులు వసూలుచేయటం వ్యవహారములను పరిష్కరించవలసిన, సమయము లప్పుడప్పుడూ వస్తూవుంటాయి. నేనప్పుడు తప్పనిసరిగ వెళ్ళకందప్పదు. అటువంటప్పుడు వీడిని చూచేదెవరు? యెవరికి అప్పజెప్పిపోదును? ఈ కరువుకాలంలో నిండుబండికి చేటే బరువౌతుంది. తల్లికి పిల్లే భారంగా యున్నప్పుడు నాబిడ్డను సంరక్షణ చేసేదెవరు?

అందుకు - నీకూతుర్ని నాకిచ్చి వివాహంజేసి, నన్నో యింటివానిగాజేసి, నాకుటుంబాన్ని నిలబెట్టు! నాకు మాత్రం - అట్టే పదిమందిలేరు. నీపిల్లను పువ్వులోపెట్టి పూజిస్తాను. నాకోర్కెను కాదని కాళ్ళతో తృణీకరించక, నెరవేర్చు."

(సశేషం)

ఆదర్శమిథునం

శ్రీ చీమలపాటి
సూర్యనారాయణరావుగారు

(గతసంచిక తరువాయి)

అంటూ ముసలి కన్నీరుకార్చి, ప్రాధేయపూర్వకముగా బ్రతిమాలాడు. భైరవశాస్త్రి పరిస్థితులను హృద్గతం జేసుకున్న జగదాంబ తండ్రికి హృదయం కరిగింది. పైగా - యీకరువుకాలంలో అతనికి పద్నాలుగుర్ని అందులో - పదిమంది ఆడపిల్లలను పోషించటం చాలాకష్టంగాను, భారంగానేయుంది. ఒక్కరొక్కర్నే యేదోవిధంగా అతిత్వరలోనే తనయింటిలోనుండి సాగనంపి యీచెత్తనంతా తుడిచివేసి, తన 'మాణిక్యము' (మిగిలిన ?) లతో సుఖంగా కాలక్షేపం చేద్దామని యుత్ప్రేక్షించిన జగదాంబ తండ్రి వెంకటనారాయణస్వామికి మంచి అవకాశం - కోరినంతధనః (అల్లునిమూలంగా) పరిస్థితులు అతని సమీపములోనికివచ్చి, అతనికిని యీఘనకార్యం జేయమని ప్రోద్బలపరిచాయ్.

వివేకశూన్యుఁడై - తన కుమార్తెయొక్క భావిసుఖాన్నైనా యోచించకుండా, తనకు కోరినంతధనం వస్తూందని, పైగా - యీ 'పిశాచపు' బాధ వొదిలిపోతుందని, ఎంతో సంతోషించి, తనమేనల్లుడు: భైరవశాస్త్రి కోరినట్లుగానే తు. చ. తప్పకుండా యాచరించి, వొక దీర్ఘనిశ్వాసం విడిచిపుచ్చాడు, యేదో భారం తనలోనుండి సడలిపోయినట్లు. 'ఆడపిల్ల'నగానే - తండ్రికెంత చులకనైపోయింది ?

జగదాంబ, తనకు తన బావకు యీడూ జోడూ సరిపడనప్పటికి, యింటిదగ్గర తోబుట్టువులు (?) తండ్రిపెట్టే దుర్భర కష్టపరంపరలను సహించుకోలేకపోయింది. తనకు వివాహంఅయిన తరువాత యింటి దగ్గరకన్న, అత్తారింటను ఎక్కువ సుఖమననుభవించవచ్చునని యాశించింది.

కానీ, రెండుస్థలములందు తనకు 'సుఖం' వొక్కవిధంగానే యున్నదని దెలుసుకున్న జగదాంబ కృంగిపోయింది. ఆమెయేగాకుండా, ఆమె శరీరములోని ప్రతీ అవయం కృంగిపోయింది. భైరవశాస్త్రి వొఠ్ఠి అనుమానపు మనిషిని, కోపిష్ఠి మనిషిని ప్రయోగకంగాను తిలకించిన జగదాంబ జీవితంలో ఆనందం సడలిపోయి, నైరాశ్యం అలుముకొంది. ఆమె జీవితంలో సంతోషం శూన్యమైంది; ఆనందం అడుగంటింది.

జగదాంబ - తనజీవితాన్ని తానే అసహ్యించుకుంటుంది. జగదాంబ - యీవిశాల విశ్వంలో ఏకాకి, వున్నా - యీమె గోడు యెవ్వరూ పట్టించుకోరు; భగవంతుని సృష్టిలో ఓ నీచాతి నీచమైన జీవితాన్ని గడుపుతూన్న 'కీటకం' మాత్రమే ! మరే యితర కీటకానికైనా - యానందం లవలేశమయినాయుంటుంది; యీమెకుమాత్రంలేదు...

జగదాంబకు, భవిష్యత్తుఁ జుప్పించి, మిగిలిన కాలములలోని జీవితం స్మృతికిరాగానే, గుండెలు చెక్కలయ్యేటట్లు విలపించింది. భైరవశాస్త్రి యింటిలోలేని సమయమునందు హృదయం వుబ్బి విచ్చుకు పోయేటట్లు యేడ్చేది - మొత్తుకునేది. ఆమె యెంతఏడ్చి మొత్తుకున్నా, భర్తనుండి 'దెబ్బ'లను తినేదికాని, యెవరూ సానుభూతి చూపేవారు కాదు ! కష్టాలయొక్క లోతుపాతులను, నిమ్నోన్నతమును తెలుసుకున్న నేను - సానుభూతి చూపేవాడిని. నా సానుభూతి : సముద్రుదులోని కాకిరెట్టగా పరిణమించేది.

భైరవశాస్త్రి యింటిలో లేనప్పుడెల్లా, ఆమెకు - నేనూ, మా యావిడ ధైర్యవచనాలను జెప్పి కొంచెం మనస్సుకు శాంతిని చేకూర్చేవారము. అందుకామె యెంతైనా సంతోషించింది .. భైరవశాస్త్రి - వాస్తవంగా - మానవజాతిలో జన్మించవలసినవాడు కాడు: 'లంక'లో దప్పు. వొడిగండమూర్ఖుడు: తాఁబట్టిన కుందేలుకు మూడు కాళ్ళని వాదించేరకం! తనసుఖాన్ని, వృద్ధినికోరే వ్యక్తిగాని - ఎదుటి మనుష్యులసుఖాన్ని, వృద్ధినికోరేవాడుగాడు! పైగా - చదువుకున్నవాడు: గ్రాడ్యుయేటు!

నిత్యమూ - జగదాంబ ఆరోగ్యములో హెచ్చు తగ్గులున్నప్పటికి - ఆమె వలదని మొరపెట్టుకున్నప్పటికీ - ఆమెను గంటల తరబడి అనుభవిస్తూయుంటాడు. అతనిమాటను యామె త్రృణీకరించిందా! హంటరు, ఆ కారం ఆమెశరీరంమీద యున్నదన్నమాటే!- వెంకటనారాయణస్వామిదగ్గర - నీకూతురున్నపువ్వులలో పెట్టి పూజిస్తానన్నదానికి క్రియ యిదే!

భైరవశాస్త్రి - అనుమానపు మనిషి. జగదాంబ వీధిలోకి వెడితే అనుమానం. వొకరితో మాట్లాడితే అనుమానం. ఆ అనుమానమును మనస్సులోపెట్టుకుని, కోజా యెద్దును బాదినట్లు బాదుతూ వుంటాడు...

ఆవేళ - ఆఫీసునుంచి వేగిరంగానే వచ్చేశాను. ఆ మరునాడు - రాజమండ్రి ప్రయాణం .. నేను స్నానంచేయటానికి పెరటిలోకి వెడుతున్నాను. మధ్యవాకిలి సరిహద్దులో రెండిళ్లవారికి మధ్యనుగోడలేదు.

ఆమె - వండుతూంది. నారాకను చూచిన జగదాంబను, 'మీ ఆయనలేరూ?' అని కండ్లతో ప్రశ్నించాను. లేరన్నట్లు బుర్రూపింది.

"నేను రేపుయుదయం బండిలో రాజమండ్రి వెడుతున్నాను..."మధ్యలో ఆగి; ఆమెతోఅన్నాను! ఉచ్చైస్వరంలో-

"వెళుతున్నారా?..."సంతోషంతో వొక్కుమ్మరంది... "పిన్నిగార్ని అడిగానని చెప్పండే, మరువక త్వరలో నే వచ్చేయమనండి. ఆవిడ లేకపోతే నాకు చెయ్యి విరక్కొట్టుకున్నట్లుంది!-" అంది.

"అలాగే చెబుతా!-" నంటూ, స్నానం చేయటానికి పెరట్లోకి నిష్క్రమించాను...

(సశేషము)

బహిష్టు ఏ హేతువువలన ఆగిపోయినను నిరపాయమైన ఋతుప్రవర్తిని (గవర్నమెంటు రిజిస్టర్డు) సేవించినచో ఒక్కరోజులో తిరిగి యథాప్రకారము మొదలుపెట్టును. రు. 5. సంతాన నిరోధమునకు సర్పతి తాత్కాలికము రూ. 3. ఎల్లకాలము రూ. 6. వి. పి. అణాలు 14

కుంచ తైలము బట్టతలయగుట కుదురును; వెంట్రుకలు రాలుట నిల్చిపోవును. చుండ్రుము, తలదిమ్మ మానును. పేరుపొందిన పెద్దరకం తలనూనె. కేశనాశములకు సంబంధించిన అన్నివిధములగు జాడ్యములను నయమొనర్చు తైలము. సీసా 1కి రూ. 2 పోస్టేజి అణాలు 14 ప్రత్యేకము.

KAVIRAJ R. N. CHAKRAVARTY (G.L.),
Bhowanipore : : Calcutta 25.

Stockists; APPAH & Co.,
286, Netaji Subhash Chandra Bose Road,
Esplanade : : Madras.

ఆదర్శమిథునం

శ్రీ చీమలపాటి సూర్యనారాయణరావుగారు

(గత సంచిక తరువాయి)

౨

"సరా—రావడం, నాయనా—"

అని - నేను యింట్లో కాలుపెట్టినతరువాత, మామామ ప్రశ్నించారు. నేను - చిన్నగా నవ్వేసి వూరుకున్నాను...

"ఉత్తరాలు వ్రాయగా, వ్రాయగా మీకిప్పుడా తీరుబడైంది ?-" అంది మాయావిడ; అప్పుడే యెత్తిపొడుపుమాటలను ప్రయోగించింది. కోటును హేంగరుకు తగిలించి,

"ఏం, చెయ్యమంటావ్ కాంతం? మాయాఫీసరును గురించి నీకు తెలియందేమీలేదు: చండశాసనుడు, యిప్పటికి - రలీవు చేశాడు." అన్నాను.

"అవునవును !" అంది మాఆవిడ నెమ్మదిగా.

నేనన్న ఆమాట మామామకు వినబడింది కాబోలు అందుకాయన - "నీకు రావడానికిష్టముంటే ఆయాఫీసరు వెళ్ళొద్దన్నాడా యేమిటీ ?-" అన్నారు.

"పిచ్చిమనిషి - అలాగతన్ని వాగనీయండి. అతనన్నమాటలను మీరు భావించకండి, మీరింత కాలం వరకు రాకపోయేందుకు నాకు కారణందెల్సు..." నంది.

"జ్వరం తగ్గిందా ?" అని ప్రశ్నించా నామెతలను నిమురుతూ.

"నాలుగు రోజులనుంచి జ్వరం రావటం విరమించుకుంది ! నిజంగా — మీమీద నాకున్న బెంగచేత కొంతాను, స్వాభావికంగా వొచ్చింది కొంతాను !" అంది.

"ఆఁ ? అలాగా ? పాపం !" అన్నాకొంటెగా. ఇంతలో మాచిట్టిమరదలు, అగదిలోకివచ్చి,

"బావా, స్నానంచేయమంటూంది అమ్మ; వంటైందిట ? - " అనిజెప్పి - వీధిలోకి తుర్రుమంది.

"స్నానంచేయండి. భోజనం చేసినతరువాత, కబుర్లు చెప్పుకుందాం !" అంది. నన్ను పెట్టెతాళాలను అడిగిపుచ్చుకుని, పెట్టెనుఁదెఱిచి, అందులోనుండి, సబ్బు - టర్కీటవల్ను బయటకుదీసి, మూసివేయాలా ? తనకేమయినా బహుమతిఁ దెచ్చానేమోయనుకుని - పెట్టెనంతా గాలించి, నిరాశతో పెట్టె మూసివేసింది.

స్నానములగదిలో - స్నానంజేస్తున్నాను... నాకెదురుగాగూర్చొని యేవో అనవసరపు గొడవలన్నీ యడుగుతూంది.

"కాంతా - నువ్వు నాదగ్గరగూర్చుంటే, నాకదేదో సిగ్గువేస్తూంది స్నానం చేసేందుకు; నాయందు దయయుంచి బయటకువెళ్లు !" అన్నాను.

"అబ్బా - యెంతసిగ్గండి ? " అని, నవ్వుకుంటూ, బయటకు జారింది.

మాయింటిలో అందరి భోజనములూ అయిపోయినాయ్. మామావగారు, పిల్లలు యెనిమిదిగంటలు కాకముందే పడుకున్నారు. నేను, మా కాంతం, అత్తగారు, గదిలో ల్యాంపుదగ్గర కూర్చున్నాము. నేను మాత్రం, మా కాంతం తొడమీద తలను పెట్టుకుని పడుక్కున్నాను...తమలపాకులను చీరి, మడిచి నోటి కందిస్తూంది.

అప్పుడే—తొమ్మిది గంటలుకొట్టి గంట కావస్తూంది. ప్రశాంతత పుంజీభవించిన విశాల నిశ్శబ్దములో క్రమముగా ప్రపంచం కన్నుమూస్తూంది. భూమ్మీద - నీడలేని చంద్ర కాంతి - దట్టంగా ప్రయాణంజేస్తూంది.

"ఏమండీ, మనపొరుగింటి (బొబ్బిలిలో !) జగదాంబ క్షేమంగావుందా ?—" అని, ప్రశ్నించింది.

"మనుపెంత క్షేమంగావుందో, యిప్పుడంతకన్నా రెండురెట్లు క్షేమంగావుంది !" అన్నాను వ్యంగంగా. భైరవశాస్త్రిఅంటే - పళ్లు పటపట కొరుకుతుంది, మండిపడిపోతుంది పరోక్షంగా మా కాంతం.

"మూర్ఖుడు...అంది; కళ్లల్లోకి రక్తం వుబికింది...మీరు వస్తున్నప్పుడు నాగురించేమయినా చెప్పిందా ?" అని ప్రశ్నించింది.

"నిన్ను మరీ మరీ అడిగానని చెప్పమంది. పైగా—త్వరగా వచ్చేయమంది.. "

"చూశారా ! నేనంటే - జగదాంబ కెంతో అభిమానం !." అంది తన వుత్సాహాన్ని ప్రకటిస్తూ.

"అంతకుముందు పదిహేనురోజులక్రిందట ఇంకా పిన్నిగారెంచాత రాలేదండి? యెప్పుడు దీసుగు వస్తారు? అని ఉట్టిపడుతూన్న అభిమానంతో ప్రశ్నించింది !" అన్నాను.

"మొదట నేను చెప్పలా - నేనంటే దానికెంతో అభిమానమని !" అంది... నేను మౌనంవహించాను.

"యింకా నాగురించి, మరేమీ అడగలేదండి ?" తిరిగి ప్రశ్నించింది; నేనింకా యేమయినా చెప్పడం మరిచాననుకుని.

"అబ్బా — యేమిటా నిలదీసియడగటం ? జగదాంబ నీ విషయంలో చెప్పినదేమిటో చెప్పాను; కొంతచెప్పి, కొంతచెప్పక - బ్లాకుమార్కెట్టు వ్యాపారం జేస్తాననుకున్నావాయేమిటి ?" అన్నాను. మధ్య మధ్యను దీర్ఘాలుదీస్తూ !

"అబ్బా - యేం చిరాకండి !- అంది, యెలాగైతేనేం మామల్లే దీర్ఘాలు తియ్యటం నేర్చుకున్నారు !" అంది నా రెండు బుగ్గలను నొక్కుతూ.

"అయ్యో, నీతో రెండు సంవత్సరాలుగా కాపురంజేస్తున్నాడు, ఆమాత్రం అబ్బదా ?" అంది మా అత్త నవ్వుతూ.

"మనకుమల్లే వారు మాట్లాడుతారుగాని, వారిమల్లే మాట్లాడదామంటే - చచ్చినా, గింజుకున్నా యిప్పటివరకు మాట్లాడలేకుండా వున్నానమ్మా !"

"విశాఖజిల్లావాళ్లు చాల జోరుగా, విచిత్రంగా మాట్లాడుతారు. వాళ్ళ మాండలిక భాష వినేందుకు నాకు చాలా కుతూహలంగా వుంటుంది !"

"నిత్యము - జగదాంబను, భైరవశాస్త్రి చావగొట్టి చెవులుమూస్తున్నాడా ?" అంది. నేను మౌనం వహించాను. నామౌనాన్ని అంగీకారంగా భావించింది కాబోలు.

"మూర్ఖుడు - యెంత చదువుకుంటే – యేంప్రయోజనం ? యెదుటి వ్యక్తిదగ్గర యెలాగ ప్రవర్తించాలో తెలియనప్పుడు ? మనిషంత మనిషినిపట్టుకుని యెద్దును బాదినట్టు బాదుతూవుంటాడు; వాడి శాడుతెగ ! వాడిముఖం మీదెప్పుడూ చాటెడునిప్పులు పొయ్యాలనుంటుంది నాకు !"

(సశేషము)

ఆదర్శమిథునం

శ్రీ చీమలపాటి
సూర్యనారాయణరావుగారు

(గత సంచిక తరువాయి)

అంది కోపంగా నేను మౌనంగానే వున్నాను.

"ఎందుకు కొడుతూ వుంటాడు?" మా అత్తకు వాళ్ళ సంసారం గురించి తెలియకపోవటంచేత, ప్రశ్నించింది.

"ఎందుకంటే, యేమిటని చెప్పమంటావ్? జగదాంబ మీద వాడికి పుట్టెడనుమానం! వీధిలో కెళితే అనుమానం - వొకరితో సద్భావంతో మాట్లాడితే అనుమానం! ఆ యనుమానమును మనసులో పెట్టుగుని నిత్యమూ, దానిని యెద్దును బాదినట్లు బాదుతూ వుంటాడు."

"ఎంత చదువుకుంటే యేం ప్రయోజనం అమ్మా; వివేకం లేనప్పుడు! వాడుకొట్టే దెబ్బలకు ఆపిల్ల భరాయించింది కానీ - నావంటిదైతే యీ పాటికీ చచ్చి వూరుకుంటుంది. వాళ్ల సంసారాన్ని జూస్తూంటే యెలాంటి వాళ్ళకైనా విచారాన్ని కలిగించక మానదు! మగవారిలో పశువులుమల్లే ప్రవర్తించే వాళ్లు, కఠినీకృత హృదయులూ వుంటారా? అని వొకొక్కప్పుడు అనుకుంటూవుంటాను. ఎంతలేసి చదువులుచదివినా మగ వాళ్ళ స్వభావమే అంత!" అంది: మగజాతిపై గల తనకోపాన్నంతా వెడలుగ్రక్కుతూ. మాయావిడ మాటకు నేనడ్డువచ్చి -

"మగవారిలో గండ మూర్ఖులూ వున్నారు; మంచివారూ వున్నారు. సముద్రప్రవాహంలో (బ్రహ్మసృష్టిలో!) కేవలం మణి మాణిక్యములే కొట్టుకొని రావుగదా, వాటితోపాటు రాళ్లూ, రప్పాను" అన్నాను.

కొంతకాలం మాయిద్ధరిమధ్యామౌనం గడిచింది ...

"ఆ - మన యింటికెదురుగావున్న సావిత్రి మన కడ్డేడు బియ్యం ఇవ్వాలి అడిగి పుచ్చుకున్నారా?" అంది:

కాలగర్భంలో కల్సిపోయిందనుకున్న "అల్లావుద్దీన్ లాంతర్న" బయటకుదీసి తుప్పదులప సాగింది. నాకు గుండెలు గుభేలు మన్నాయ్; ఇటువంటి చిల్లర మల్లర అప్పులను అప్పుడే మరిచిపోయాను. సావిత్రియెవరో నాకుదెల్సు; అపిల్లకు మాయావిడప్పిచ్చినట్లు నాకుదెల్సు. కానీ నేను "ఓ! ఆపిల్లా?" అని ఆతృతతో అన్నానా - లేనిపోని సంబంధాలు మాయిద్దరికి అంటకట్టి, నాతో మాట్లాడక, సత్యాగ్రహంజేసి (మళ్లా మా ఆవిడకు ప్రూఫ్ దొరికే వరకు!) వంటలో కంగాళి జేస్తూంది. భైరవశాస్త్రిమల్లే దానిని కొట్టలేను, తిట్టలేను. కాంతాన్ని తిట్టేందుకు కొట్టేందుకు: నాకు నోరు, చేతులురావు. యీ అనుమానమును కడుపులో పెట్టుగుని, సంసారంలో తుపానులను, వరదలను సృష్టిస్తూంది. అందుకు మనకు తెలియనట్లు నటిస్తే యేబాధా వుండదని.

"ఏసావిత్రి?" అని తెలియనట్లు ప్రశ్నించాను.

"సావిత్రినే యెరుగరా? పెళ్లికాని పిల్లండి! మాటి మాటికీ పెరట్లోకి వచ్చి అందరివైపు ఆశగా జూస్తూంటుంది. దానిమీద ఆటవెలది పద్యం వ్రాసి రెండునెలల క్రితం మనింటి కెదురుగా నున్న గోడకు అంటించారు, ఆపిల్లండి?" అంది.

"ఏమో నాకంతగా జ్ఞాపకం లేదు. నువ్వాపిల్లకు బియ్యం అప్పిచ్చావని నాకేందెల్సు? అప్పిచ్చిన వాళ్లు అడుగుతే బాగుంటుందిగాని, నేనడుగుతే బాగుంటుందా? అదీగక - అదీగాక ఆడవాళ్ళతో మాట్లాడ్డమంటే నాకు పూరంత సిగ్గుసుమా!" అన్నాను.

"అడగటం మానేశారా? యిట్లాగే సంసారాలు చెడిపోవటం!... యిచ్చిన వస్తువును తిరిగి అడిగి పుచ్చుకోరుటండీ?" అంది. ముందుగానే మీతో మనవి చేశాను. అల్లావుద్దీన్ లాంతరుకు తుప్పు దులుపుతూందని.

"ఇంతకీ - 'సావిత్రి' మీదెవరో పద్యాన్ని వ్రాశారన్నావు; ఆపద్యమేమిటో నీకు జ్ఞాపకముందా?" అన్నాను.

"అయ్యో! జ్ఞాపకం లేకేమి: (అంటూ)

"పెండ్లికానిపిల్ల ప్రతివేళల దిరుగు
పెరటి నందె: యింటి పట్టుఁ లేక;
పెద్దవయసు పడతికి ప్రమాదమేనయా,
తిట్టగాను నేను తిట్టకండి!"

విరగబడి చదివింది. నాకూ నవ్వు ఆగిందికాదు.

"ఎవరు వ్రాశారో కాని బలేగా వ్రాశారు, బహుశా కొంటె విద్యార్థులే వ్రాసుండాలి. గణాలు సరిపోయేవో లేవో తెలీదు; కానీ శైలికొంచెం బాగుంది!"

"కాంతం - పన్నెండైంది, ఇకపడుకోండి!" అంటూ మా అత్త కేకలేయటంచేత, మా యావిడ దీపం ఆర్పి పక్కవేపు పయనమైంది. నేను చేయునదిలేక నామంచమీద పడుకొని కళ్లుమూసాను. నాయెదుటి మంచంమీద మాయావిడ పడుకుంది.

నాకు తెలివి యెలాగ వొచ్చిందో తెలీదుగాని, తెలివిరాగానే గువ్వపిట్టల్లే వొదిగి నాప్రక్కలో పడుకొని, కిటికీలోంచి గదిలోకి దూకిన చల్లటి వెన్నెలలో తళ తళమని మెరిసిపోతూన్న మాయావిడని జూచి మురిసిపోయా.

దూరాన - మంద మారుతం యొక్క మందస్వరమునకు, నది పరవశమొంది కెరటములను వుబక వేసి, నృత్యమాడిస్తోంది ... చెట్ల ఝుళం ఝుళీరావములు, అలసి అగి ఆగి పాడుతూన్న పక్షుల వృద్ధపదాలు: నాలోని కమ్మని పాటలకు నారుబోసి, నీరుఁబోసి, యేదో చెప్పరాని బాధను నాలో కలిగిస్తూంది.

(సశేషము)

ఆదర్శమిథునం

శ్రీ చీమలపాటి
సూర్యనారాయణరావుగారు

(గత సంచిక తరువాయి)

ఆ కారణంచేత - నాలో రేగిన కోర్కెలను చల్లార్చుకొని, గోముగా ఆమెను నిమురుతున్నాను. నా స్వార్థలాభము గురించి అమాయకురాలైన మా కాంతాన్ని బలిచేయలేను; చేయను: చేయబోను.

మాయావిడ గమ్మున కళ్లువిప్పి కిలకిల మని నవ్వింది.—"అమ్మ, దొంగా, తెలిగేసేవుండి టక్కు వేసావా? యెప్పుడు వచ్చేసేవు నాపక్కలోకి?" అని ప్రశ్నించా నామె నింకా దగ్గరగా లాగుతూ. "గంటక్రితం! - అబ్బా ఎంత పిలిచినా లేచారు గాదు!" అంది ముద్దుగా మెల్లగా.

"ప్రయాణపు బడలిక నుంచి యిట్టే నిద్దర పట్టేసింది పండుకోగానే!" అన్నాను... ఇరువురం తెగి తెంపులు కాని లోకాభి రామాయణం మాట్లాడుకుంటున్నాం మెల్లిగా.

ఇంతలో మాయావిడ.—

"'సూరిపిల్ల,' పుట్టింటికి వెళ్లిపోయిందా?" అని ప్రశ్నించింది. 'సూరిపిల్ల' యెవరబ్బా? అని నాలో నేనే ఓ మారు వితర్కించుగుని, తెలియకపోవటంచేత—

"ఏ సూరిపిల్లా?" అని ప్రశ్నించాను.

"మనింటికప్పుడప్పుడూ వచ్చీసు ఆడుకునేందుకు వస్తూవుండేది; మొన్ననే పెళ్లి, కార్యం అయిన పిల్లండీ!—" అంది. "ఓః!—ఆపిల్లా!" అన్నాను. "మా ఇద్దరికెంత స్నేహమనుకున్నా!" రంది.

"దానిపేరు - సూరిపిల్లగాదే 'సరస్వతి'!" అన్నాను.

"ఏఁ? — మీరు బొడ్డుకోసి, పేరుపెట్టేరాయేఁ?" అంది నవ్వుతూ.

"...పాపం, 'సూరిపిల్ల' (వాళ్ల తల్లిదండ్రులు పెట్టిన ముద్దుపేరు!) భర్త మొన్న అత్తారింటికి వచ్చి కొన్ని దినములుండి, మరల తన స్వగ్రామము విజయనగరం బస్సుమీద వెళ్లిపోతున్నాడు. మాచికండ్ నుంచి వస్తూన్న లారీ, యీబస్సు ఢీకొని - ఆ ప్రమాదములో జారిపోయాడు!" అన్నాను డగ్గుత్తికతో.

"అరెరే—యెంత ప్రమాదం జరిగింది! పాపం, చనిపోయాడా? రామ రామ! మొన్ననే - కళ్యాణం జేసేరండి; సంబంధాలు గురించి అన్వేషించడంలో విసిగి విసిగి. కార్యంకూడా జేసేరండి. వారిద్దరికి యీడూ జోడూ సరిపోయిందని యెంతో మురిసి పోయానండి... ఆ పిల్లకింకా వొళ్లు పచ్చైనా ఆరకుండా వైధవ్యం సంప్రాప్తించింది. ఇఁక - ఆమెగోడు ఆలకించేదెవరు? సూరిపిల్ల పుటుకు యికనుండి - మారటి తల్లి పిల్లలూ పట్టించుకోరు: యీమె అంటే వాళ్లకి బొత్తిగా గిట్టదు. నానా బాధలు పెట్టేవారు.

నాతో జెప్పుకుని యప్పుడప్పుడూ యేడ్చేది. ఆమె జీవితం - జగదాంబ జీవితం వొక్క మల్లేవుంది. ఇక తండ్రి సూరిపిల్లను చచ్చేవా? బ్రతికేవా? అన్నంతిన్నావా లేదా? అని యెప్పుడూ ప్రశ్నించిన పాపాన పోలేదు! తన రెండవ ముద్దుల పెళ్లాం యెట్లా చెబుతే అట్లాగే ప్రవర్తిస్తాడు. ఆమె దురాగ్భద నుంచి, సూరిపిల్ల నప్పుడప్పుడూ కొట్టడంకద్దు—"

"అయ్యో, మూర్ఖుడా? తండ్రే!" అన్నాను అక్కజంగా.

"వాడు తండ్రి అంటే తండ్రిగాదండీ. వాడి ముఖం యీడ్వా! కర్రల్లో పెడితే తిరిగివచ్చేస్తాడు. ఆ పెళ్లాం మాటలు విని, కన్న కూతుర్నే యిన్ని బాధలు పెడతాడనుకుంటారు! తండ్రి - పినతల్లి, పిల్లలు దీన్ని యెన్ని బాధలు పెట్టినా భూదేవి మల్లే సోర్చుకుంటుంది. వాళ్లకు యెదురు తిరగలేదు."

"ఆ యింట్లో - యీ పిల్లంటే యెవరికీ గిట్టదన్న మాట! ...."

"బొత్తిగా గిట్టదు... అందులోకి మారటితల్లి కీమెఅంటే సుతరామూఁ గిట్టదు; యింటిలోని బండెడు చాకిరిని తనుగాని తనపిల్లచేత, తల్లిచేత, నాయనమ్మ చేత; చేయక, చేయించక, యీపిల్లచేతఁ జేయించి యింకా కసిదీరక లేనిపోని కారణాలు కల్పించి మొగుడు చేత, అప్పుడప్పుడూ తనూ తంతూవుంటారు..."

"రామ రామ, స్త్రీ జీవితమంటే యిలాగా వుంటుంది!" అన్నాను; దీనంగా.

"యింతగంటే ఘోరమైన కష్టాలను అనుభవిస్తున్న స్త్రీలు నేటి పురుషుల యినుప పాదాలు క్రింద వున్నారు; కొందరు స్త్రీలను దేవతమల్లే పూజిస్తూన్న - మీవంటి మగవారూ వున్నారు; లేరని చెప్పడానికి నాకు నోరురాదు; అయితే - స్త్రీలను - "పరాయిపిల్ల మనింటి కెందుకు వస్తుంది; ఆమె గూడా మనవంటి మనిషే; ఆమె యభిరుచిని బట్టి నడుద్దామనే సద్భావముతో గౌరవించే మగవారు గాంధీమల్లే కోట్ల ప్రజలలో పుడుతూ వుంటారు. అటువంటివారి పాదాలకు వంగి మ్రొక్కాలని యుంటుంది; పూజించాలనే సద్భావం హృదయములో జనిస్తుంది -" అని ఆవేశ పూరితమైన హృదయంతో చెప్పసాగింది. నేను మౌనంగా వుండి, యీమె చెప్పే ప్రతీ యావేశపూరితమైన మాటను ప్రస్ఫుటంగా వింటూనే యున్నాను.

"అయితే - సరస్వతి గోడు, యాక్రందన నాలకించేవారా సంసారంలో యింక లేనేలేరా?" అన్నా.

"లేకేం? వున్నారు. కలకత్తాలో - యిటీవల స్థాపించబడిన - "దవిశాఖ్ ఫిలిం యిండస్ట్రీస్"లో నటుఁడుగాను, స్క్రిప్టురైటరుగాను పనిజేస్తున్నాడు. నెలకు - రు. 5,000లు జీతం డ్రాజేస్తున్నాడు, మంచి స్ఫురద్రూపి తెలివైనవాడుగూడా. హెడ్డాఫీసు - విశాఖపట్నంలో వుంది. ఫిలిం షూటింగు జరిగేటప్పుడందరూ కలకత్తా వెళుతూవుంటారు. మొన్న మొన్నటివరకు విశాఖపట్నములోనే యున్నాడు"

"అహాఁ... యిప్పుడే ఫిలిం షూట్ జేస్తున్నారో? -" అన్నాను.

"'లవ్ నైట్'! (తెలుగులో!) దీస్తున్నారు; హిందీలోకిగూడా డబ్ జేస్తారట!" అంది.

"యీ విషయాలన్నీ నీకెట్లా దెల్సు? అతని పేరేం పేరు" అని ప్రశ్నించాను.

"వాళ్ల - సరస్వతి చెప్పింది. అతని పేరు: 'ఎ. రాజేశ్వరరావ్.' ఇతను సరస్వతికి స్వయం తోబుట్టువు. వీళ్లిద్దరూ మొదటి పెళ్లాం సంతానం! కానీ వొక్కదానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను..." అంది.

"దేనికి? -" అని ప్రశ్నించాను!

"రాజేశ్వరరావంటే - యింట్లో పెన్న తండ్రి లగాయితు, చిన్న పిల్లలు వరకు గడగడ వొణుకుతారు. ఇతనికి ఆయింట్లో యెవరైనా యెదురు చెప్పారో - వాళ్లకావేళ వాళ్లు హూనమయిందన్నమాటే! రాజెవర్ని లక్ష్యపెట్టడు! సవతితల్లి వాసన బొత్తిగా గిట్టదు. తండ్రి నైజమితనికి బాగా దెలుసును గాబట్టి - తండ్రిని చెడామడా తిట్టడమే గాకుండా, తండ్రిని జూచే విధంగా గాకుండా, పరాయివానిలాగ జూస్తాడు. అతనియన్న వెధవగుణములనుంచి, వొకనాడు —

(సశేషము)

ఆదర్శ మిథునం

శ్రీ చీమలపాటి
సూర్యనారాయణరావుగారు

(గత సంచిక తరువాయి)

‘నువ్వు నాకు తండ్రివిగావు; నీకు నేను కొడుకును కాన’ని వారిద్దరకు మధ్యనున్న సంబంధమును త్రెంచేశాడు. ముక్కోపి. సరస్వతి అంటే పడిచచ్చిపోతాడు. ఆమె వొంటిమీద యీగ వాలితే సహించలేడు. ఆమె రవ్వంత బాధ పడిందంటే - చూడలేడు! సరస్వతిని వాళ్లపిన్ని నానా బాధలూ పెడుతూందని యెవ్వరిద్వారానైనా విన్నట్లయితే, దానిని బ్రతకనియ్యడు. చేతికొచ్చిన దెబ్బ - కాలుకొచ్చినతాపు కొడతాడు తంతాడు. అందుకు వాళ్లయింటిలోనున్న వారందరికీ హడల్! రాజేశ్వరరావు తండ్రిని తొందర చేయడంచేత (కలకత్తానుంచి) సరస్వతికింత త్వరలో పెండ్లి అయిందిగాని, లేకపోతే ఆతండ్రీ యిప్పటినుంచి చెయ్యడు ఆగయ్యాలగంపకూడా చేయనీయడు .. ”

“సరస్వతి పెండ్లికి ఆతనొచ్చేరా?” అని ప్రశ్నించాను.

“లేదు అప్పుడు షూటింగు సమయం వచ్చేందుకు వీలులేకపోయింది!”

“అయితే సరస్వతి మొగుడు చనిపోయాడన్న విషయం అతనికి తెలుసునో తెలియదో?” అన్నాను.

“ఏమో? వాడు చనిపోయినట్లు వాడికి తెలిపుతారు వెంటనే, తెలుపకపోతే యేం జరుగాలో అది జరుగదూ?” అంది నవ్వి. నేను ఫక్కున నవ్వాను!

“అయితే యీపిల్లను తండ్రీ, పినతల్లి మొదలైనవారు కొడుతున్నట్లు, తిడుతునట్లు, దుర్భర కష్ట పరంపరలకు గురిజేస్తున్నట్లు అతనికి తెలియదూ?”

“తెలియదనుకుంటాను. తెలిస్తే దీన్నాయింట్లో నుంచక, తన దగ్గర నుంచుకుంటాడు!”

“అయితే యీపిల్లతనితో ఎందుకు చెప్పగూడదూ?”

“అదే నేనూ అంటున్నది, యీపిల్ల జేస్తున్న పొరబాటంతా యిక్కడే. తన కష్ట సుఖాలను తన అన్నయ్యతో జెప్పగుంటే, యీ బాధలు తను పడాల్సిన అవుసరం లేకపోవునుగదా, కానీ జెప్పదు. తండ్రి తననెంత దుర్భర కష్టపరంపరలకు గురిజేసినా, తండ్రిమీదున్న మమకారం కొద్ది - తనమారటి తల్లి తననెంత కొట్టినా తిట్టినా భూదేవిమల్లే ఓర్చుగుంటూ, ఆమెయెడల తనకున్న మాతృభక్తిని ప్రకటిస్తూ, యేవిషయాన్ని అన్నయ్యకు తెలియజెయ్యనీయదు. తెలియజేస్తే తనకారణంగా, వాళ్లు బాధపడతారని ఆమె యభిప్రాయం!”

“పిచ్చిపిల్ల - ఆమెయింత అమాయకంగా నుండబట్టే వాళ్ళీ పిల్లను క్రిందుకు త్రొక్కేస్తూ, వాళ్ళు ఆడింది ఆట, పాడిందిపాట జరుగుతూంది!” అన్నాను.

“సూరిపిల్లా - నీవంటే తండ్రికిగాని, యింట్లోవున్న తదితరులకుగాని కిట్టదు; నీబ్రతుకు వారి స్వేచ్ఛా ప్రవృత్తి కడ్డుగానుందన్న భావంతో, నిన్నెట్లాగైనా మెల్లిగా కడతేర్చాలన్న యుద్దేశంతో నిన్ననేక కష్ట పరంపరలకు గురిజేస్తున్నారు. నువ్వంటే అభిమానం, ఆశలేని తండ్రియెడల నువ్వెందుకు దయగా ప్రవర్తిస్తావ్? మీ అన్నయ్యద్వారా నీ కష్టాలను సరిదిద్దుకో?”

“వొద్దు కాంతం. ఎన్నికష్టాలకు గురిజేసినా అతను నాకు తండ్రే. అతనికి వ్యతిరేకముగా సంచరించామా ఇహ పరాలలో ముక్తియుండదు; మన కారణంగా వొకరు బాధ పడకూడదు.”

"ఆ పాతబూజు యభిప్రాయములతోనే నీ జీవితం మరింత యడుగంటిపోతూంది!" అని ఒకనాడీ ప్రస్తాపన మన యింటికి వచ్చినప్పుడు యెత్తుతే, పైవిధంగా జెప్పింది. ఇంక పిల్లనేమనుకోవాలి చెప్పండి" అంది మాయావిడ.

"అమాయకురాలు!" అన్నాను.

కొంతకాలం మేం యిరువురం మౌనం వహించాము.

"అసలు నీతో చెబుదామనుకున్న విషయమే మరిచిపోయాను." అన్నాను.

"ఏమిటది?" ఆత్రంగా ప్రశ్నించింది.

"మనం యెన్నియనుకున్నా కర్మకు వ్యతిరేకముగా, కవచం యీ విస్మృత సృష్టిలో లేదుగదా, కాంతం ఒక్కొక్కరి జీవితాన్ని చూస్తూంటే గుండె చెరువ్వైపోతూ యుంటుంది. ఏ అజ్ఞాతశక్తి వారినలా యేడిపిస్తుందో మనకు తెలియదుగదా _ యింతకీ "సెదటిగీతన్ చెరపలేదు నలువగూడ! అన్నాను." చెప్పవల్సిన విషయం మరుపు మడతలలో వుండిపోవటంచేత !

"అంతే _ అంతే, ఎవరెంత పెట్టిపుట్టేరో అంతవరకే యనుభవిస్తారు! ఏదో చెప్పబోయి, ఇందులోకి దిగేరేమిటి?" అంది.

"ఆ _ యిప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చింది: సరస్వతికి, మరి నెలదినములు పోయినతర్వాత, పినతల్లి ప్రోద్బలంవల్ల కేశములను ఖండిస్తాడుట తండ్రి!" అన్నాను.

"ఏమిటీ? కేశఖండన!" అంది మా యావిడ తెల్లబోయి.

"అవును, యీమె యంటే పినతల్లికి, పినతల్లి నాయనమ్మ, తల్లికి కిట్టకపోవటంచేత, మొగుడు చచ్చిన ముండకు ఏవయస్సులోయున్నా జుత్తుదీయించటం మన ఆచారమని, అవిధంగా చేయమని శాస్త్రాలు ఘోషిస్తున్నాయని, ఆమెకు జుత్తుదీయించక బోతే, మన శిరస్సుమీద నలుగురూ వెంట్రుకలుంచరనీ, మన గౌరవం కోసం కాకపోయినా, మనపూర్వులు పెట్టిన ఆచారం యొక్క గౌరవం నిలబెట్టేందుకు, ముఖ్యంగా సంఘం గురించి, యీఘనకార్యం చేయక తప్పదని, లేకపోతే మేము నూతిలోపడి ప్రాణత్యాగము జేస్తామని, సరు తండ్రితో చెప్పటంచేత, అతనీ మహాకార్యము జేసేందుకు నిశ్చయించి, ముహూర్తం పెట్టించాడుట. ఈ మహాకార్యం (లేక) ఘనకార్యం రాజేశ్వరరావుకి తెలియకుండా జరుగాలని, లేకపోతే ఆగిపోతుందని, యెంతత్వరలో యీపని ముగిస్తే అంతమంచిదని గూడ ఆ బోడి ముండలు వీడికి సలహా గూడా జెప్పారు!" అన్నాను.

"ఇదొహటా పాపం, గోరుచుట్టుమీద రోకలిపోటులాగ, కష్టం మీద, కష్టం ఆమెకు సంభవిస్తున్నాయి! పాపం చిన్నపిల్లకు జుత్తుతీయించడం ఏమిటండీ?" అంది.

"ఆ మాత్రం జ్ఞానం వాళ్లకుంటే యిక కావల్సిందేముంది? యిందుక నీతో చెప్పానుకదూ. ఆచారం యొక్క గౌరవం నిలిపేందుకు, ముఖ్యంగా సంఘం మంచిని సంపాదించేందుకూ యీ ఘనకార్యం చేస్తున్నారని ... 'శాస్త్రం ఆచార' మనే రెండు పెనురోగాల కెందరి స్త్రీ జీవితాలు ఆహుతి ఔతున్నాయోగదా? ... గతంలో మానవులచే సృష్టించబడిన శాస్త్రాలను వారి గౌరవార్థం మనం పూజించవచ్చును! కానీ వాటినుంచి మనం నేర్చుకోవల్సిన విషయాలేమీ లేవని నా గాఢతర నమ్మిక! మానవులు సృష్టించిన శాస్త్రములలో, ఆచారములలో, మతములలో నున్నంత నీచము, ఘోరమూ, భగవంతునిచే సృష్టింపబడిన శాస్త్రాచార మతములలో అటువంటివేవీ లేవు!" అన్నా ఆవేశంగా.

(సశేషము)

ఆదర్శమిథునం

శ్రీ చీమలపాటి
సూర్యనారాయణరావుగారు

(గత సంచిక తరువాయి)

"మనవాళ్లకిదో పాడు అలవాటు. పచ్చగా కనబడితే చూడలేదీ పాపిష్టి మానవ ప్రపంచం! ఏవో సాకులు శాస్త్రములలో వున్నాయని చెబుతూ, వాళ్లను కురూపులుగా జేసేవరకు నిద్రబోరు. యీ మగవారి స్వేచ్ఛాస్వైర విహారము లెంతవరకు సాగుతాయో? "

"అబల - సబల అయ్యేవరకు!"

"... అదీగాక మనమాపిల్లవయస్సులో వున్న యువతులకు తిరిగి వివాహాలు జరగటం జూస్తున్నాము; కానీ జుత్తులు తీయించటం చూడలేదు. పెళ్లిళ్లు చేయటానికిష్టం లేనివాళ్లు జుత్తులు తీయించటంలేదు!" అంది.

"పోనీ 30 సం॥ ల స్త్రీకి జుత్తుతీయించినా సబబుగా వుంటుంది!" అన్నాను.

"30 సం॥ ల స్త్రీకైనా జుత్తుతీయించాలని ఎక్కడ వ్రాసుందండి? భార్యపోయిన మగవెధవలు శాశ్వతంగా బుర్రలు గీయించుకుని యెందుకుండరు? వాళ్లకిలేని పట్టింపులు ఆడవాళ్లకెందుకుండాలి? అడిగే వెధవ లేకపోతేసరి! యింతకీ ప్రభుత్వం సరియైంది గాలేదు. ఉన్న-వాళ్ల యెదుట ధాటిగ నిలబడి వాదించి, యీ అనాచారాన్ని నిర్మూలించేందుకు గట్టి ప్రయత్నంజేసే రాజారాం మోహన్ రాయ్ వంటి మొగవాడు లేకపోయాడు."

"అసలు తండ్రికీపని సుతరాం యిష్టంలేదు; కాని సరు పినతల్లి ప్రోద్బలంవల్ల, ముఖ్యంగా ఆయింటిలోనున్న బోడిముండలునుంచి అతనీపనికి సరు వద్దని మొత్తుకుంటున్నను వినక పూనుకున్నాడు!"

"ఈ బోడిముండలునుంచి యెన్ని సంసారాలు మొదలంట కూలిపోతున్నాయో? చిన్నపిల్లకు జుత్తు తీయడమేమిటన్న పరిజ్ఞానం వారికెందుకు లేకపోయె? వీళ్ల యాచారాలు పరిదగ్ధం కాను ... చిన్నపిల్లను చేతులార చంపుతారుటండీ? "

"మరలాగే వుంది జూస్తూంటే!"

"వాళ్ల అన్నయ్యకీ విషయం తెలిసిందంటే యీ ఘనకార్యాన్ని తలపెట్టిన వాళ్లని, చేయమని ప్రోద్బల పరిచినవారిని అడ్డగా తెగవేస్తాడు. అంతపనీ జేస్తాడు గూడా, కానీ యిచ్చటి పరిస్థితులను అతనికి జెప్పేవారెవరు? "

"యీపిల్ల వుత్తరంద్వారా తెలుపుతే, వెంటనేవచ్చి, వీళ్ళని మీకిదేం బుద్ధని కేకలెయ్యడమో, తన్నడమో జేసి, యీకేశఖండన జరుగనీయక యాటంక పరచడమే గాకుండా, పైగా ఆమెను తిరిగి వివాహం జేస్తాడు గూడా!"

"సరు మాత్రం, కంఠంలో ప్రాణముండగా వాడికి తెలియ జెయ్యదు. మనమే వాడికిక్కడ పరిస్థితులను తెలియజేసి, రప్పించి, ఆమెను కేశఖండన జరుగకుండా చేద్దాం!"

"నీయూహ సబబుగానుంది. అవును, నువ్వుచెప్పినట్లుగా జెయ్యటం మంచిది. ఆమె జీవితాన్ని నిలబెట్టిన వారమౌతాం; పుణ్యం పురుషార్థంగూడా లభిస్తుంది!" అన్నా.

"అయితే - యీ వ్యవహారం కాన్ఫిడెన్షియల్‌గా జరుగాలని నాయుద్దేశం, పైకి - పొక్కిపోయిందంటే, వాళ్లూ మనము పిలకా పిరికీలు పట్టుగోవల్సివస్తూంది!"

"అవునవును—ఐతే—యతని చిరునామా తెలియడెట్లా?—"

"నామదెల్సు! రేపుదయమే ఓ వుత్తరం బొబ్బిలినుండి సరు వ్రాసినట్లు వ్రాసి, పడేయండి!" అంది

"అలాగే—" అన్నాను.

"దీనితో సరూ జీవితం చక్కబడుతుంది... ఇక భయంలేదు — ఆమె—తన ప్రకృత కష్ట జీవితమనే చీకటి సరిహద్దుల్లో ఓ యాశాకిరణమును (తెల్లని వెలుగు!) అనివార్యముగా చూడగలుగుతూంది!... పిచ్చిపిల్లగాని, పీకమీదకు వచ్చిన తరువాతగూడా వుత్తరంయుక్క వ్రాసుకోరుటండీ?—"

"అదే—తెలివితక్కువ!... తానా విధంగా వ్రాసి వారికి భౌతికంగా నొప్పి కలిగిస్తే—తన కిహపరములలో ముక్తియుండదని సరు యభిప్రాయం!" అన్నాను.

"పిచ్చిపిల్లాను, పిచ్చివూహలును!...తండ్రీ సరుపట్ల క్రూరంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడే, వాడికి మాత్రం ఇహపరములలో ముక్తియుంటుందా యేమిటి? తండ్రి పూజ్యుడైనప్పుడు—అతణ్ణి దేముడు మల్లే పూజించాలి; లేనప్పుడు—తండ్రి క్రూరుడైనప్పుడు, అతనికి తగినట్లుగా ప్రవర్తించాలికాని, B. C. భావాలతో సంచరిస్తే, కాలగర్భములో కనబడడమేగాని, మరలీ భూమ్మీద నివశించటం దుర్లభం—కష్టసాధ్యం! తండ్రిగాని, భర్తగాని మంచివాడు కానప్పుడు, క్రిందటి యుగములలో పూజించేవారు. అది ఆ యుగధర్మం; వారలా ఆచరించారని మన మీయుగంలో యాచరించగలమా? మన యుగధర్మప్రకారం నడవాలి... యీ యుగంలో—ఎవరివల్ల తప్పంటే—వారిని దయారహితంగా నానాహింసలు పెట్టాలి, అలాచేసినపుడే మన కిహపరములలో—కలియుగ స్వర్గములో ముక్తిలభిస్తూంది. అందుకు—యీ కాలంలో 'రాజేశ్వరరావ్' వంటి వ్యక్తులు కొన్ని సంసారములలో యెంతైనా అవుసరం—!"

—(o)—

బిల్వ, వేప

బిల్వ, వేప అను జాతీయమూలికలనుగూర్చి శాస్త్రవిషయక పరిశ్రమచేసి వ్రాయబడిన ఉత్తమ గ్రంధరాజములు. ఈ మూలికల ఓషధిగుణము, వైద్యప్రయోగములు, శాస్త్రచర్చ, పురాణ వివరము, సరళశైలిలో వివరింపబడినవి. వైద్యులకు, భక్తులకు మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన గ్రంధములు. క్రౌనుసైజున మంచి ఫెదరువైటు కాగితములమీద ముద్రింపబడి గృహలక్ష్మి గ్రంధమాలలో ద్వితీయ తృతీయ కుసుమములుగా ప్రచురింపబడినవి.

గ్రంధకర్త: కే. యన్. కేసరి ప్రతి 1-కి 0-12-0

గృహలక్ష్మి కార్యాలయము, రాయపేట :: మద్రాసు.